

ฝันดิบ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๖

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมเนาะ ฟังธรรม ถ้าไม่ฟังธรรมแล้วนี่กิเลสมันจะท่วมหัว คนเราเกิดมามีกิเลสอยู่กับหัวใจอยู่แล้ว แล้วเราเห็นภัยของมัน เราถึงมาบวชกัน พอบวชกันแล้วเราบวชแล้วเราต้องประพฤติปฏิบัติ การประพฤติปฏิบัติคือชำระล้างกิเลส กิเลสมันอยู่กับหัวใจนะ ถ้าคนที่ไม่ประพฤติปฏิบัติ กิเลสมันไม่มีใครไปกวมัน มันก็นอนอยู่ในหัวใจของสัตว์โลกด้วยความสุขความสงบของมัน

แต่เวลาเราเห็นภัยในวัฏสงสาร แล้วออกประพฤติปฏิบัตินะ กิเลสมันตื่นตัวขึ้นมา พอกิเลสมันตื่นตัวขึ้นมา มันก็แสดงออกโดยกำลังของกิเลส มันจะเอาแต่ความพอใจของมัน เอาความพอใจของมัน ถ้าเราไม่ประพฤติปฏิบัติ เราก็ทำตามความเห็นของเรา แต่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา กิเลสมันก็อ้างธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหมือนกัน

เห็นไหม ความว่าให้ปล่อยวาง ให้ปล่อยวาง ให้เป็นความว่าง ให้มีความสุขสงบระงับ เราก็มีความสุขสงบระงับอยู่แล้ว สงบระงับอยู่แล้วเพราะกิเลสมันหลอกหลวงเรา มันหลอกหลวงว่าสิ่งที่เป็นกิเลสมันได้จางจากหัวใจเราไปแล้ว มันได้สิ้นจากหัวใจเราไปแล้ว เราไม่มีกิเลสในหัวใจของเรา เราถึงได้มีความสุขอย่างนี้ไง

นี่เวลากิเลสมันหลอกหลวงอย่างนี้ มันก็บอกว่าสิ่งนี้เป็นความสงบระงับ สิ่งนี้เป็นธรรมๆ แต่ในขณะที่เรามีสติมีปัญญาของเรา เห็นไหม เราบวชมาเราเห็นภัยในวัฏสงสาร เราจะชำระล้างกิเลสนะ เราต้องมีสติมีปัญญา ถ้ามีสติปัญญาเราทำความเพียรของเรา เห็นไหม คนเราจะล่วงพ้นด้วยความเพียร ความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะนี่เป็นคุณสมบัติของนักรบ ถ้าคุณสมบัติของนักรบนะ เขาจะไม่ประมาทกับชีวิตของเขา เขาจะ

ไม่ประมาทสติปัญญาของเขา เขาก็มีสติปัญญาของเขา เก็บหอมรอบริบของเขา เพื่อประโยชน์สุขกับใจของตัวเอง

ถ้าจิตใจของเรามีกำลังมีสติปัญญาของเรา ก็เลสมันฟื้นตัวมาได้ มันก็มีความสงบระงับพอสมควร แต่เวลาสติปัญญามันอ่อนลง หรือว่าการกำจัดของเรามันมีความประมาท นี่ก็เลสมันขึ้นหัวนะ พอมันขึ้นหัวขึ้นมา เราจะมองโลกไปอีกแห่งหนึ่งเลย เราจะมองโลกไปเลยว่าทำไมเราต้องมาทุกข์ยากอย่างนี้ ทำไมเราต้องมาอยู่ในกรอบกติกาอย่างนี้ คนเราเกิดมาเขามีความสุขของเขาอยู่แล้ว เขาก็มีความสุขความสงบของเขา ทำไมเราต้องมาทุกข์ยากกับเขาอย่างนี้ละ ทำไมเราไม่อยู่ประสาโลกเขา โลกเขายังมีความผ่อนคลายของเขา เขายังมีชีวิตของเขา ยังชุ่มชื้นของเขา ทำไมชีวิตของเราแห้งแล้งขนาดนี้

นี่ถ้าเวลาสติปัญญามันอ่อน เห็นไหม เวลากิเลสมันฟื้นตัวขึ้นมา เวลากิเลสมันออกหลายสันพันคม เวลามันออกทางธรรมๆ เอาธรรมะเป็นหน้าฉาก เป็นบังเงา มันก็บอกว่าสิ่งนี้ไม่มี กิเลสไม่มี มีแต่ความสงบมีแต่ความว่าง แต่ถ้ากิเลสมันฟูขึ้นมา มันก็น้อยเนื้อต่ำใจ มันก็ตีโพยตีพายว่าทำไมเราต้องทำอย่างนั้น ทำไมคนอื่นเขาไม่ทำแบบเราเลย ทำไมคนอื่นเขาอยู่กันสุขสบาย นี่ใครบอกว่าสุขสบายละ กิเลสเวลามันยุมันแห้งขึ้นมามันก็ให้มองภาพอย่างนั้น ว่าคนอื่นเขาไม่ได้ทำสิ่งใดเขาก็อยู่ของเขาได้ ไ้อ้เราทำไมต้องมาทุกข์มายากอย่างนี้

เราทุกข์มาเพราะเรามีเป้าหมาย เรามีเป้าหมาย เรามีความหวังของเรา เรามีสติปัญญาของเรา เราไม่เห็นว่าคุณค่าของโลก ทุกข์ประจำโลกว่าสิ่งนั้นเป็นภัยของใคร นี่ทุกข์ประจำโลก ประจำโลกเพราะอะไร? คนเรามีการเกิดก็มีร่างกายมา ร่างกายก็ต้องกินอาหาร ต้องมีการดำรงชีวิตของมันธรรมชาติของมัน เห็นไหม เวลาร่างกายเราเวลาคนตายไปมันก็ทิ้งร่างกายนี้ไว้กับโลกนี้ แต่จิตมันไม่ตาย จิตมันไม่ตาย จิตมันก็เวียนตายเวียนเกิดของมันไป

แต่เพราะเรามีศรัทธามีความเชื่อ เราศึกษาในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรามองเข้ามาถึงหัวใจใจ ถ้าเรามองเข้ามาหัวใจ เราจะมาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา

เอามรรคญาณเข้ามาชำระล้างกิเลสในหัวใจใจ ถ้าล้างกิเลสในหัวใจ เห็นใหม่ ข้อปฏิบัติ
ขึ้นมานี้ก็เพื่อให้จิตใจมันมีหลักมีเกณฑ์

จิตใจมีหลักมีเกณฑ์นะ คนเราทำข้อวัตรปฏิบัติจนเป็นจรตนิสัย มันไม่ได้ทำอะไร
ใดไปมันอยู่ไม่ได้หรอก มันมีความละเอียด คนเรานั้นมีความละเอียด ในหัวใจที่มันเศร้า
หมอง นี่มันต้องทำของมัน ทำเพื่อประโยชน์กับใจดวงนี้ไง ถ้าจิตมันได้ทำกันเป็นประจำ
แล้วนี่ มันทำของมันอยู่อย่างนั้น ถ้าจิตใจมันมีข้อวัตรปฏิบัติในหัวใจ ถ้ามันมีอย่างนั้น
มันจะทำความเพียรของมันได้ ถ้าทำความเพียรของเรา ทำเพื่อสิ่งใดๆ ละ ทำความเพียรก็
เพื่อชำระล้างมัน เพื่อจะมีสติปัญญา ให้มีสติจะความจริงขึ้นมาในหัวใจ ถ้าไม่มีสังขาร
เข้ามาในหัวใจนี้ สิ่งที่เราศึกษามาๆ มันเป็นสัญญาทั้งนั้นนะ มันจำของเขา

ฉะนั้น คนเรามีเจตนามีเป้าหมายนะ เวลาความรู้สึกนึกคิดขึ้นมา ผันดิบๆ เห็น
ใหม่ เวลาคนเขาบอกเขาอนฝนๆ ความผันของเขาขาดสติขาดปัญญาจะควบคุมได้ มัน
เกิดจากอำนาจวาสนาของคน เกิดจากเวรจากกรรม เกิดจากสิ่งที่จิตมันได้สัมผัสมา มันมี
ข้อมูลของมัน มันก็ผันอย่างนั้น ผันคือสังขาร สังขาร ความคิด ความปรุง ความแต่ง
สังขารที่หลับ สังขารมันยังทำงานของมันอยู่มันก็ผันของมันไป ผันเห็นผีเห็นเปรต ผัน
เห็นนรกสวรรค์ของมัน มันความผันของเขา

แต่ของเรามันผันดิบๆ ใจ สังขาร ความคิด ความปรุง ความแต่ง ที่มันเกิดขึ้นจาก
จิต เห็นใหม่ มันเป็นผันดิบ ผันดิบๆ นี้ ถ้าผันดิบๆ ของเรามันก็มีเป้าหมาย ผันดิบๆ อย่าง
นี้มันคาดหวังว่าเราจะพ้นจากทุกข์ ถ้ามันพ้นจากทุกข์ เรามีเป้าหมาย เห็น
ใหม่ เป้าหมายว่าเราจะพ้นจากทุกข์ นี่เราจะต้องมีการกระทำของเรา ถ้าการกระทำของ
เรา คุณติเวลาคนจมน้ำ คนที่เขาเรือแตกในกลางทะเล เห็นใหม่ เขาต้องชวนขวายของเขา มี
สิ่งใดที่เป็นเครื่องพยุงร่างกาย เขาก็จะเกาะสิ่งนั้น ไปเพื่อพยุงร่างกายเขาเข้าสู่ฝั่ง

นี่ก็เหมือนกัน จิตของเราเวียนตายเวียนเกิดในวัฏฏะ วัฏฏสงสารมันเป็น โอะมะ เป็น
จิตที่เวียนตายเวียนเกิดในวัฏฏะ ในวัฏฏะนี้มันจะพ้นจากทุกข์ไป มันก็ต้องมีสติ มีสมาธิ
มีปัญญาเป็นเครื่องเกาะ ถ้าจิตมีสมาธิเป็นเครื่องเกาะ เห็นใหม่ เรามีเกาะ เรามีความผันใจ
ถ้าผันดิบๆ ผันดิบๆ นี้เป็นผันแบบกิเลสใจ ถ้าผันแล้วเราต้องทำให้เป็นความจริง ถ้าเป็น

ความจริงไม่ใช่ความสิ้น ความสิ้นของเราคือเป้าหมายของเรา เรามีเจตนาเป้าหมายของเราจะให้พ้นจากทุกข์

แต่คนจะพ้นจากทุกข์ได้ต้องล่วงได้ด้วยความเพียร ความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะด้วยความเป็นสัมมาทิฏฐิ ถ้าสัมมาทิฏฐิ เห็นใหม่ คุณิ โลกเขาอบเหงื่อต่างน้ำ เขาแบกหามกันไป เพราะเขาทำสัมมาอาชีพของเขา เราเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนาณะคนที่ไม่มีสติปัญญาเนี่ย เราจะเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนาเสียเวลาไปเปล่าๆ ทำไม เขาทำหน้าที่การงานของเขา เป็นวัน เป็นเดือน เป็นปีของ เขายังได้ผลตอบแทนของเขา

นี่พระบวชมา พระประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเนี่ย ๑ พรรษา ๒ พรรษา ๓ พรรษา เนี่ย ความเพียรปฏิบัติไป ล่วงพ้นวันเวลาไป เราได้สิ่งใดตอบแทนกับหัวใจของเรา ทำแล้วมันได้ประโยชน์อะไร ทำแล้วได้ประโยชน์อะไร เวลาโลกเขามองเข้ามา เขามองกันที่ผลตอบแทน นี่เราก็เหมือนกัน เราบวชมาเราจะประพฤติปฏิบัติของเราขึ้นมา เวลามีศรัทธามีความเชื่อนะ เราเห็นนะ เราใช้ปัญญาของเราได้ ว่าโลกเขาอยู่กันอย่างไรร เกิดมานี้เขาอบเหงื่อต่างน้ำ เขาทุกข์ยากกันขนาดไหน

เวลาเราอยากจะพ้นจากทุกข์ เราจะประพฤติปฏิบัติอย่างไรเพื่อจะให้จิตใจของเราพ้นจากอวิชชาไป พ้นจากพญามารที่มันครอบงำอยู่เนี่ย เราจะทำของเราอย่างไร ถ้าทำของเราอย่างไรนะ เราทำของเรา ถ้าไม่ได้บวชมา เขาพยายามจะชวนขวายของเขา เขาก็ประพฤติปฏิบัติของเขาด้วยเจตนาของเขา ด้วยข้อวัตรปฏิบัติของเขา ด้วยความหวังของเขา เขาปฏิบัติของเขาด้วยศีลของเขา

เราเห็นภัยในวัฏสงสาร เรามาบวชเป็นพระ เราก็เกิดมาเป็นมนุษย์เหมือนกัน เราก็มีสิทธิทางโลกเหมือนกัน เราเสียสละทางโลก เราเสียสละสิ่งสิทธิทางโลกมาเพื่อมาเป็นพระ มาเป็นพระภิกษุ เป็นภิกษุผู้เห็นภัยในวัฏสงสาร ถ้าเป็นผู้เห็นภัยในวัฏสงสาร เห็นใหม่ เรามีศีล ๒๒๗ เนี่ยศีลของเรามันเป็นพื้นฐาน ศีล สมาธิ ปัญญาไง ถ้าเรามีศีลของเราอยู่แล้ว เราก็อธิศีล ๒๒๗ เราก็อธิที่ละตัวๆ ใจ แต่ถ้าเรามีเจตนาของเรา เจตนาที่มันไม่ทำผิด เจตนาที่เราไม่ออกไปทางโลก เจตนาที่เราจะดูแลหัวใจของเรา เห็นใหม่ ศีลข้อเดียวนะ สติปัญญามันรักษาใจของเรา

ถ้าใจของเราเป็นปกติขึ้นมาเนี่ย เราเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนา เห็นไหม เขาทำงานทางโลก เขาทำงานได้ผลตอบแทนของเขา เราเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนาเพื่อเหตุใด ถ้าเดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนา ยังภาวนาไม่เป็น เห็นไหม คนทำงานไม่เป็นมันก็จะปะปะสะปะไปตามทางโลกของเขา ถ้าใครทำงานแล้ว ลาออกจากงาน เห็นไหม มีประสบการณ์ที่ปี นี้ไปสมัครงานที่ไหน เขามีหนังสือรับรองว่าเขาได้มีประสบการณ์ เขาได้ทำงานมีความสำเร็จมามหาศาล

แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าจิตเราสงบ เรานั่งสมาธิภาวนา ถ้าจิตสงบระงับเข้ามา ด้วยอำนาจวาสนาของเรา เราทำนี่ทำผิดทำถูก เราทำงานของเราไม่เป็น แต่จิตมันสงบก็สงบลงได้ พอสงบลงได้เราก็มืดมนมืดมนมีความแปลกประหลาด ว่าจิตทำไมเป็นอย่างนี้ สิ่งที่มีมันคิดเห็นไหม คุณติ ฝันดิบๆ อยู่เนี่ย มันฝันดิบ มันให้แต่ความร้อน ให้แต่โทษภัยกับหัวในนี้ ถ้ามีสติปัญญาของเราขึ้นมา เรารักษาของเรา มันสงบเข้ามาเนี่ย มันไม่ใช่ฝันดิบๆ นะ เพราะมันมีสติ เห็นไหม

ถ้าเป็นสมาธิ เราก็มืดมน มีเจ้าของสมาธิ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ ถ้าเป็นอัปปนาสมาธิมันยิ่งตื่นตื่นใหญ่ คนที่เป็นอัปปนาสมาธิได้เนี่ย มันมหัศจรรย์ มหัศจรรย์อย่างไร? เวลามันจะลงสู่อัปปนาสมาธิเนี่ย คุณติ เวลาลมหายใจมันจะขาด ความรู้สึกมันจะขาด ตกใจทั้งนั้นนะ ตกใจ มันจะเป็นอย่างนี้นะ กลัวเป็นกลัวตายขึ้นมาเลย ทั้งๆ ที่เรามีเป้าหมายนะ เราฝันดิบๆ นี้เรามีเจตนาอยากให้มันเป็นความจริงขึ้นมา เวลามันเจอความจริงขึ้นมา มันก็ตื่นตื่น มันก็เข้าสิ่งนั้นไม่ได้ มันมีกิเลสมาปลุกเร้า มันก็สั่นคลุกคลุกคลานนะ การสั่นคลุกคลานนะ ถ้ามันสั่นหล่น เห็นไหม มันเป็นไป มันเป็นไปโดยที่เราไม่ได้บริหารจัดการ มันลงไป มันลงไป พอลงไปมันก็แปลกประหลาดมหัศจรรย์ของมันขึ้นมาแล้ว

นี่พูดถึงว่าฝันดิบๆ ขนาดฝันดิบๆ ที่ขาดสติมันเป็นไปนะ แต่ถ้าฝันดิบๆ ของเรา ฝันดิบๆ ของเราแล้วมีสติปัญญาละ สติปัญญามันแก้ไข เดินจงกรมก็เดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนา เขาเดินจงกรม เราก็เดินจงกรม ครูบาอาจารย์ท่านเดินจงกรมทั้งวันทั้งคืนของท่าน คุณติเนี่ย ที่ว่าเดินจงกรมจนทางจงกรมเป็นร่องๆ ไปเลย เป็นร่องท่านเดินของท่านอยู่อย่างนั้นได้ละ ท่านเดินของท่านอยู่อย่างนั้นได้แสดงว่าท่านต้องมึนงานทำไง

คนเรานะ ถ้าทำงาน มีหน้าที่การทำงานทำ มันทำไปแล้วนี่มันเพลินมันเพลิน ทำแล้วมันไม่ว่าเหว่ คนเราเห็นใหม่ คุณิ เขาเดินจงกรมกันเขามีแต่ความสุข เดินจงกรมกันทั้งวันทั้งคืน มันเดินจงกรมเพื่อกิริยา กิริยาการก้าวไปแต่จิตมันสงบขึ้นมา แต่จิตมันใช้ปัญญาออกไป มันเป็นงานนะ

นี่! สันติบๆ ถ้าสันติบๆ มันเป็นความสัน แต่เวลาเดินจงกรมมันไม่ใช่ความสัน มันเป็นความจริง มันเกิดปัญญาขึ้น มันเกิดศีล สมาธิ ปัญญาขึ้นมาในหัวใจ ถ้าเกิดศีลสมาธิขึ้นมาในหัวใจ เห็นใหม่ นี่ไง นี่งานของสมณะไง งานของสมณะนะ สมณะมีศีลมีธรรมเป็นสมบัติใจ นี่สมบัติของพระ สมบัติของสมณะใจ

สมบัติของสมณะ จะมีอะไรเป็นสมบัติของสมณะ สมณะที่ ๑ สมณะที่ ๒ สมณะที่ ๓ สมณะที่ ๔ ใครเห็นสมณะเป็นมงคลอย่างยิ่ง เวลาเขาเป็นฆราวาสนะ เขาแสวงหาสิ่งที่ เป็นบุญกุศลของเขา แค่นี้ได้เห็นสมณะนี่มันจะเป็นบุญแล้ว นี่เป็นบุญเพราะจิตอันนี้ คุณิจิตมันส่องแล้ว จิตมันสว่างไสว เห็นใหม่ มันอยู่ในร่างกายนั้นนะ ร่างกายมันสุภาพิเสสนิพพาน นี่เศษส่วน เศษส่วนที่ประกอบให้ดวงธรรมนะ ธรรมธาตุ ดวงธรรมธาตุมันสถิตอยู่ในร่างกายนั้นนะ แล้วเราได้เห็นสมณะที่ ๑ สมณะที่ ๒ สมณะที่ ๓ มันเป็นมงคลชีวิต แล้วเราจะมาสร้างสมณะในหัวใจของเรา เห็นใหม่ นี่สมบัติของสมณะ มันไม่ใช่สันติบๆ ใจ สันติบๆ สันมันเพื่อเจ้อใจ สันเพื่อเจ้อ สันแล้วมันไปกว้านเอาสิ่งที่ เป็นพิษเป็นภัยเข้ามาในหัวใจใจ ถ้าไปกว้านสิ่งที่ เป็นพิษเป็นภัยเข้ามาในหัวใจ มันกว้านมาทำไม

เราเป็นชาวพุทธ เราเป็นพระ เป็นศากยบุตรพุทธชิโนรส เราจะแสวงหาสมบัติของเรา สมบัติทางโลกเขาแสวงหาของเขา เขาแสวงหาของเขาเพราะเกิดมาเป็นโลก สิ่งนั้นเขาว่ามันเป็นสมบัติ มันเป็นที่ทรัพย์สมบัติของเขา แต่เวลาคนที่เขามีสติมีปัญญาของเขา เขายังเสียดละ เห็นใหม่ เวลาพระกัศสปะแจกๆ แจกอย่างเดียว กว่าจะออกบวช เห็นใหม่ ออกบวชนะทั้งพระกัศสปะทั้งภรรยาด้วย แจกสมบัติทั้งหมด ไปถึงทางสองแพร่ง แยกกันไป ให้ภรรยาไปบวชเป็นภิกษุณี พระกัศสปะมาบวชเป็นภิกษุ แล้วออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา นี่ ถือธุดงค์ด้วยความเข้มข้น พระกัศสปะถือธุดงค์ด้วยความเข้มข้น

เวลาพระกัศสปะอยู่ในป่าอยู่เขานะ เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาถึงที่สุดแห่งทุกข์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เป็นเอตทัคคะ เอกในทางธุดงค์ ถือธุดงค์

เห็นไหม เวลาปะชุนนี่เก็บผ้าบังสุกุลมาปะชุน ตั้งมานี่ปะชุนๆ จนหนาถึง ๗ ชั้น เวลามา
 ลงอุโบสถนี่ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “กัสสปะเอย เธอก็มีอายุปานเรา นี่
 อายุ ๘๐ เท่ากัน เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน ทำไมยังต้องถือธุดงค์” ทำไมต้องเอาผ้า
 สังฆาฏิ นี่ ๗ ชั้น ๘ ชั้น มันหนัก นี้อายุมัน ๘๐ แล้ว สิ่งนี้มันหนัก เห็นไหม

“เธอทำเพื่อเหตุใด”

“ทำไว้เพื่ออนุชนรุ่นหลังจะได้เป็นคติแบบอย่างไร ไม่ได้ทำเพื่อข้าพเจ้า”

พระกัสสปะเป็นพระอรหันต์ เป็นเอก เอตทัคคะในทางธุดงค์วัตร องค์สมเด็จพระ
 พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอาสังฆาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขอแลกเปลี่ยน เห็น
 ไหม ขอแลกเปลี่ยนกับพระธุดงค์กรรมฐาน ว่าสิ่งนั้นพระกัสสปะนี่ใช้ผ้าสังฆาฏิ ๗ ชั้น
 ขอแลกเปลี่ยน เอาผ้าจากพระกัสสปะมา แล้วเอาสังฆาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
 เจ้าแลกเปลี่ยนกับพระกัสสปะ สิ่งที่ทำทำเพื่อเหตุใด เพราะพระกัสสปะทำความเป็นจริง
 ใจ แต่ถ้าพระกัสสปะไม่มีธรรมในหัวใจ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“กัสสปะเอย เธอถือธุดงค์ทำไม”

“อ้อ อย่างนั้นข้าพเจ้าเลิกแล้วละ ข้าพเจ้าจะเชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

อ่อนแอไปเลย เห็นไหม นี่เวลาคนที่เขามีหลักมีเกณฑ์ เขามีเกณฑ์ในหัวใจนั้นนะ
 ถ้ามีหลักมีเกณฑ์อย่างนั้น เพราะมีหลักมีเกณฑ์มันถึงจะสร้างกำลังใจขึ้นมาได้ เพราะมี
 หลักมีเกณฑ์ขึ้นมาถึงทำความเพียรขึ้นมาถึงเป็นความเพียรชอบ ถ้าความเพียรชอบขึ้นมา
 นี้เพื่อประโยชน์กับใคร ก็ประโยชน์กับใจดวงนั้น ใจของเรา ความคิดของเรา ความทุกข์
 ของเรา สิ่งต่างๆ มันเป็นของเราทั้งนั้นละ แล้วถ้าเรามีสติปัญญา มันย้อนกลับเข้ามา
 ย้อนกลับเข้ามา ย้อนกลับมาทวนกระแสเข้ามาให้เป็นภาวนามยปัญญา อย่าให้มันเป็นฝัน
 ดิบๆ โดยกิเลสตัดหาความทะยานอยากครอบงำใจ

ฝันดิบๆ เห็นไหม ฝันดิบๆ เราต้องทำให้เกิดเป็นศีล สมาธิ ปัญญาขึ้นมา ให้เกิด
 เป็นมรรคขึ้นมา ให้มันเป็นความจริงขึ้นมา ให้เป็นตบะธรรมขึ้นมา ให้แผดเผากิเลสใน
 หัวใจของเรา ถ้ามันแผดเผาทำลายล้างมัน ทำลายล้างมันนะ เวลามันกับเราอยู่ด้วยกัน
 เวลาอยู่ด้วยกันทำไมเราไม่รู้จักไม่เคยเห็นหน้าตามัน เวลาภาวนานะ ภาวนาทุกคนก็

รังเกียจทั้งนั้น เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกกิเลสนี้เป็นสิ่งที่รังเกียจ กิเลสเป็นพญามาร กิเลสนี้มันมีลูกเต้าเหล่าอกของมัน นี่ปกครองในหัวใจของสัตว์โลก เรากี่รังเกียจนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกสิ่งนี้มันเป็นพญามาร สิ่งนี้มันให้โทษกับสัตว์โลก เรากี่รังเกียจมัน

แต่เวลาเราคิดโดยกิเลส เราคิดโดยตัณหาทะยานอยาก ทำไม่ไม่รังเกียจละ สิ่งที่เราทำอยู่มันอนุสัย มันก็นอนเนื่องกับความคิดเรานี้ ที่คิดๆ ออกมากิเลสมันก็แบ่งกินแบ่งทานอยู่ในหัวใจของเราแน่ละ แล้วทำไมเราไม่รังเกียจมันละ ไม่รังเกียจมันเพราะไม่รู้จักตัว มันไม่เคยเห็นใจ แต่ถ้าเราอยากจะรู้จักมัน เราอยากจะพิจารณา เราอยากจะต่อสู้กับกิเลสในหัวใจของเรา เราต้องเชื่อครูบาอาจารย์ของเราไง เราต้องมีข้อวัตรปฏิบัติของเราก่อน ข้อวัตรปฏิบัติมันเป็นบรรทัดฐาน บรรทัดฐานให้ตีแผ่

คุณ คุณนักกีฬา นักกีฬาถ้าเขาขยันหมั่นซ้อมตามตารางของเขา นี่ร่างกายของเขาเขาจะแข็งแรงของเขา เขากำหนดวันของเขา ถ้าจะเข้าแข่งขันเมื่อไรเขาต้องเข้มงวดมากขึ้น ถ้าไม่มีตารางการแข่งขันเขาก็ผ่อนคลายของเขา นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราจะเห็นหน้ากิเลสของเรา เห็นไหม เวลาเข้าพรรษาขึ้นมาเราอธิษฐานพรรษา อธิษฐานธุดงค์กรรมฐานกัน เราอธิษฐานธุดงค์กัน อธิษฐานธุดงค์เพื่ออะไร? เพื่อที่จะเข้มข้นกับมันไง ในเมื่อ ๓ เดือนเราไม่ได้ไปไหน เราจะเข้มข้นกับกิเลสของเรา

แต่ถ้าออกพรรษาแล้วนะ เราจะธุดงค์ของเราไป เราจะวิเวกของเราไป นี่เราพยายามแสวงหามัน แสวงหามันนะ นักกีฬาเขามีตารางฝึกซ้อมของเขา เราเป็นนักปฏิบัติขึ้นมา เราก็มีตารางของเราที่จะทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าตารางของเรา เรามีความสงบของใจ ถ้าใจมันเข้มแข็งขึ้นมา เห็นไหม สงบแล้วออกฝึกหัดใช้ปัญญา ถ้าหัดใช้ปัญญานี้มันจะเข้าไปค้นหากิเลสไป มันจะได้เห็นหน้ากิเลสไป

เราบอกกิเลสนี้เป็นสิ่งที่ชั่วช้า กิเลสที่เป็นพญามาร กิเลสที่มันมีลูกมีหลาน กิเลสที่มันปกครองอยู่ในหัวใจ สิ่งนี้เราอยากจะสละทิ้งมัน แต่ไม่รู้จักตัวมัน ตัวมันเองต่างหากที่กลับมาอ้างอิงธรรมะแล้วทำลายตัวเราอยู่ในปัจจุบันนี้ไง นี่ฝันดิบๆ! เพื่อเจอ เพื่อฝัน เพราะเพื่อเจอเพื่อฝันนี้มันถึงไม่มีคุณธรรม ไม่มีองค์ประกอบของธรรมะขึ้นมา แต่เราตั้งเจตนาของเราแล้วละ เราไม่ฝันดิบ เราจะมิตติปัญญา เราจะอย่างไร เราจะล่วงทุกข์

ด้วยความเพียร เรามีความเพียรความวิริยะความอดุสาหะของเรา นี่ในใจของเรา เราพยายามทำของเราขึ้นมา เราทำขึ้นมาเพื่อประโยชน์กับเรา เราไม่ทำเพื่อประโยชน์กับใครทั้งสิ้น

เราเกิดมากับโลกนะ นี่ผลของวิญญูะ เราเกิดมาเป็นหมู่เป็นคณะกัน เราเกิดมาเป็นสังคมด้วยกัน เราเกิดมานะผลของวิญญูะ เรามีเวรมีกรรมร่วมกันมา เราถึงได้เกิดในภพชาติเดียวกัน เราถึงได้มาพบมาเจอกัน ไม่รู้เรามาจากไหนกันนี้ เราต่างคนต่างมานะ เวลาต่างคนต่างมา ต่างครูอุปัชฌาย์อาจารย์ อุปัชฌาย์บวชเข้ามาในศาสนา

แล้วนี่จากอุปัชฌาย์ก็มาหาอาจารย์ จะมาหาพระหาหมุ่คณะ หมุ่คณะเพื่อเป็นที่พักที่อาศัย นี่สัปปายะ สิ่งนี้เป็นสัปปายะนะ ถ้าที่ไหนหมุ่คณะเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เขาก็แสวงหาสิ่งที่เป็นโอกาสในการประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม คือข้อวัตรไง ถึงเวลาขึ้นมาเราทำข้อวัตรของเรา ทำข้อวัตรเพื่อสิ่งใด นกมันยังมีรังมีรังของมัน นก เห็นไหม ถึงเวลาหน้าผสมพันธุ์ของมัน มันต้องหาที่ทำรังเพื่อจะฟักไข่ของมัน ฟักไข่เลี้ยงลูกจนลูกมันโตแล้วมันจะพาลูกมันอพยพกันไป นี่นกมันมีรังมีรังของมันเพื่อผสมพันธุ์ของมัน เพื่อดำรงเผ่าพันธุ์ของมัน

เราเป็นพระเป็นเจ้า เราเข้าหมุ่คณะขึ้นมาเนี่ย เป็นหมู่เป็นคณะขึ้นมา ถ้ามันเป็นสัปปายะ สิ่งนี้มันสมควรที่จะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เห็นไหม เราจะจรจรโลงหัวใจของเราขึ้นมา เวลาปฏิบัติขึ้นมา เรามานี้เป็นปุณฺชนคนหนาด้วยกิเลส เวลาเรามีข้อวัตรปฏิบัติของเราขึ้นมา เรามีสติปัญญาของเราขึ้นมา เวลาทำขึ้นมาเนี่ย มีสติปัญญารักษา เห็นไหม รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมา มันเท่าทันของมัน

รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร รูป รส คือเป็นบ่วงของมาร มันก็ล่อลวงเราไปไง เป็นพวงดอกไม้เนี่ยมันล่อทั้งลวง เป็นบ่วงมันก็รัดคอใจ ถ้ามีสติปัญญา เราใช้สติปัญญาข้อวัตรปฏิบัติขึ้นไปเนี่ยมันก็ฝืนทนเอาใจ จะทำอะไรมันก็ขัดแย้งกันไปหมด แต่ถึงเวลาเราก็ทำของเรา มันไม่ยอมทำเราก็ฝืนมันๆ เห็นไหม จนมันเห็นโทษของมัน นี่ไง ถ้าเราเชื่อมั่นเราก็ไม่มีข้อวัตรประจำของเรา เพราะเราไม่เชื่อมั่น

ถึงเวลาเราก็ทำตามข้อวัตรของเรา ข้อวัตรกับกิเลสมันก็ได้แย้งกัน ถ้าโต้แย้งขึ้นมาเพื่อหัวใจมันเข้มแข็งขึ้นมา

ถ้ามันเข้มแข็งขึ้นมาละ จากปุถุชนมันก็เป็นกัลยาณปุถุชน ถ้ากัลยาณปุถุชนจิตใจมันก็มีหลักมีเกณฑ์ เห็นไหม จากจิตใจที่มันเป็นนามธรรม ที่เรร้อนที่จับต้องไม่ได้ แต่เวลาเรามีสติปัญญาขึ้นมาแล้วนี่ พอจิตมันสงบเข้ามา มันก็จับต้องของมันได้ ถ้าทำสมาธิก็เป็นสัมมาสมาธิ มันเป็นศีล สมาธิ ปัญญา มันเป็นมรรค มันไม่ใช่ฝันดิบ มันเป็นความจริงขึ้นมา พอความจริงขึ้นมา นี่ พอจิตมันจากปุถุชนเป็นกัลยาณปุถุชน พอกัลยาณปุถุชนนี่ ถ้ามันมีสติปัญญาขึ้นมา มันค้นคว้าออกไป

ออกจากค้นคว้าหากิเลสๆ ไร ถ้าไม่ค้นหากิเลส กิเลสมันไม่มี เห็นไหม จากปุถุชนเป็นกัลยาณปุถุชน พอกัลยาณปุถุชนมันก็ไม่คิดในรส กลิ่น เสียง มันไม่มีบ่วง ไม่มีพวงดอกไม้ มันก็ไม่มีสิ่งใดเลย ไม่มีสิ่งใดมันก็มีมีความสุขความสงบ พอจิตสงบเข้ามาทีนี่เป็นธรรมๆ มันเพื่อเจือของมันไป นี่ฝันดิบๆ ไร ถ้าฝันดิบๆ มันมีธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กิเลสมันก็เอาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาอ้างอิง อ้างอิงว่าสิ่งนี้เป็นธรรม สิ่งนี้ว่างแล้ว สิ่งนี้เป็นธรรม เห็นไหม เพราะว่ามันเป็นฝันดิบๆ

ถ้าเป็นความจริง มันไม่ใช่ฝันดิบ มันเป็นความจริง สติก็สติจริงๆ สติมันก็ยับยั้งความรู้สึกนึกคิดได้หมด ถ้ามันเป็นสมาธิขึ้นมาก็เป็นสมาธิ พอจิตมันสงบเข้ามานี่มันก็มีผู้บริหารผู้จัดการของมัน มันมีความจริงของมันขึ้นมา ถ้าความจริงขึ้นมา ถ้ากัลยาณปุถุชน ถ้ายกขึ้นโศคาปัตติมรรคไม่ได้ มันก็มีความรู้ของมันแค่นี้ ถ้าความรู้แค่นี้มันก็อ้างธรรมะของมัน เอาธรรมะมาบังหน้า เอาธรรมะมาบังหน้าจากว่าสิ่งนี้เป็นธรรมๆ ธรรมก็เป็นความสุข เป็นความสงบ เป็นความระงับ มันเป็นความว่าง นี่มันไม่มีรูป รส กลิ่น เสียง มันก็เป็นความว่าง ทั้งๆ ที่มีสติมีปัญญาพยายามทำของเราขึ้นมา มีข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา

เราหาหุ่กณะที่เป็นสังคัมปฏิบัติ สังคัมของเราเป็นสังคัมปฏิบัติ สังคัมพระป่า เห็นไหม พระป่าเป็นผู้ที่มีข้อวัตรปฏิบัติเพื่อที่จะต่อสู้กับกิเลสของตัวเอง ไม่ใช่มีข้อวัตรปฏิบัติไว้รอดใคร ข้อวัตรปฏิบัติของเราก็เป็นเรื่องของเรา เราทำของเราก็เป็นหน้าที่ของเรา เราอาบเหงื่อต่างน้ำ เราทำมาก็เป็นมือเราทำ นี่ถ้าจิตของเราคิด จิตเราพิจารณาของเรา

ก็เป็นจิตของเราทำทั้งนั้นละ คนอื่นเขาจะรู้จะเห็นกับจิตของเราได้อย่างไร เวลาที่มีความสุขมีความสุขทุกข์เขาก็มองอยู่ข้างนอก ความสุขความทุกข์ในหัวใจของเรามันก็เกิดขึ้นมาจากเรา ถ้าเรามีข้อปฏิบัติขึ้นมาจากกิริยาท่าทาง จากกิริยาการกระทำภายนอกเป็นข้อปฏิบัติ

ถ้าปฏิบัติขึ้นมาใครเป็นคนปฏิบัติ ก็จิตมันเป็นคนปฏิบัติ จิตมันเป็นคนรู้สึกนึกคิด ถ้ามันมีสติปัญญาคอยบังคับหัวใจ หัวใจมันก็ทำตามอำนาจ ทำตามอำนาจธรรมคือสติปัญญา คือศีล สมาธิ มันบังคับให้จิตนี้ทำ พอจิตนี้ทำ จิตนี้มันมีคำบริกรรมของมัน มีสติปัญญาของมัน มันปล่อยวางสิ่งใดเข้ามามันก็มีเจ้าของ มันมีเจ้าของ มันมีความสุข มันมีความสงบ มีเจ้าของของมัน เห็นไหม แล้วถ้าเราน้อมไปๆ ให้เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม นี่มันจะเริ่มเข้าไปสู่ภาวนามยปัญญา

ถ้าสู่ภาวนามยปัญญานะ มันมีการกระทำของมัน เห็นไหม มรรคมันเกิดตรงนี้ ถ้ามรรคมันเกิดตรงนี้ขึ้นมา มันเป็นความจริงขึ้นมา มันเกิดมาจากพื้นฐาน เกิดมาจากข้อวัตรปฏิบัติ เกิดมาจากสัปปายะ สังคมที่เป็นสัปปายะ เกิดมาจากหมู่คณะที่ส่งเสริมกัน ที่ส่งเสริมกันที่เห็นใจกัน ที่ให้ทุกคนมีโอกาสได้กระทำ พอจิตมีการกระทำ พอทำจิตให้ความสงบเข้ามา สงบเข้ามา

นี่จะบอกกิเลสมันเป็นที่น่าขยะแขยง กิเลสเป็นสิ่งที่น่ากลัว กิเลสนี้เป็นสิ่งที่เราจะทำลายมัน ไม่มีใครเคยรู้เคยเห็นมันเลย แล้วกิเลสมันอยู่กับเรา กิเลสมันเป็นเนื้อเดียวกับความรู้สึกนึกคิด แล้วมันเอาธรรมะมาอ้างอิง เอาธรรมะเป็นฉาก กิเลสมันร้ายกาจใจ เวลาจะฆ่ามันจะทำลายมันนี่ เราก็บอกสิ่งนี้เป็นที่น่าเกลียดน่ากลัว แต่เวลามันอยู่กับเรา มันก็เลยกลายเป็นเอาธรรมะมาบังหน้า พอเอาธรรมะมาบังหน้าก็ว่าสิ่งนี้เป็นธรรมๆ มันบังใจ กิเลสมันบังเงา พอบังเงาเราก็ไม่เห็นมัน เห็นไหม แล้วเราไม่เห็นกิเลส เราไม่เห็นกิเลส เราไม่รู้จักกิเลส เราจะไปฆ่ากิเลสที่ไหน

เราตามหาคนหลงทาง เห็นไหม ลูกหลานของเรา ญาติของเรานี้หลงไป หายไป เราพยายามค้นหา เราพยายามจะสืบหาว่าญาติของเราอยู่ที่ไหน เราจะพาญาติเรากลับบ้านนี่ก็เหมือนกัน กิเลสที่ในหัวใจของเรา เราพยายามจะค้นหาว่าสิ่งใดมันอยู่ในใจของเรา เราหาตลอด เราหาไม่เจอๆ มันจะเป็นการวิปัสสนาใหม่ เราหากิเลสไม่เจอนี่ เราไม่

รู้จักกิเลสนี้ มันจะเป็นชำระล้างกิเลสใหม่ กิเลสมันมีลูกเต้าหลานเหลนของมันเป็นครอบครัวมันอยู่ในใจของเราเลย นี่มันอาศัยหัวใจเรา ทั้งครอบครัวอยู่ในหัวใจของเรา เรายังไม่รู้จักว่ามันอยู่ที่ไหน มันซบถ่ายกินนอนอยู่บนหัวใจของเรา เราไม่เห็น

จิตสงบแล้วก็สงบ จิตสงบแล้วนี่น้ำใสจะเห็นตัวปลาๆ นี่มันเป็นบุคลาธิษฐาน มันเป็นเรื่องที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายืนยันกันไว้ว่า “ถ้าจิตมันสงบแล้วนี่มันต้องขุดคุ้ยหากิเลส” ถ้าหากิเลสเราก็ไม่เคยเจอตัวมัน แต่มันเอากรรมมาบังหน้า มันก็ว่าสิ่งนี้เป็นกรรม มันว่างไปหมดแล้ว มันไม่มีอยู่แล้ว ในเมื่อมันพิจารณาของมันไปแล้วมันก็เป็นธรรมๆ

นี่ถ้าสันติบๆ นะ มันเป็นเรื่องของกิเลสใจ สันติบๆ นะ เราเพื่อเจอไปกับความรู้สึกนึกคิดของเรา แต่เราต้องทำความจริงของเราขึ้นมา เราจะต้องมีมรรคขึ้นมา นี่ถ้าเรามีมรรค เห็นใหม่ คนเราจะต้องล้างพื้นด้วยความเพียร ความเพียรชอบ ความชอบธรรม ถ้าความชอบธรรมเกิดขึ้นมาจากใจ ถ้าจิตมันสงบขึ้นมา เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม สิ่งนี้เป็นสติปัญญา ๔ สติปัญญา ๔ มันจะเป็นสติปัญญา ๔ ขึ้นมาได้ อย่างไรก็ตาม สติปัญญา ๔ มันก็ต้องมีชีวิตชีวาของมันใช่ไหม ถ้าสติปัญญา ๔ มันมีชีวิตชีวา มันจะมีชีวิตชีวาบนอะไรล่ะ ก็บนภวาสวะบนภพนั่นไง ถ้าบนภพมันก็เกิดจากจิตของใครล่ะ ถ้าจิตของใคร จิตใครสงบแล้วเห็นกาย เห็นจิต เห็นธรรม โดยความเป็นจริง เห็นใหม่ ก็เห็นกิเลสนั่นล่ะ ก็กิเลสมันอาศัยกาย เวทนา จิต ธรรมออกไปหาเหยื่อของมัน ออกไปหาผลประโยชน์ของมัน

คุณความรู้สึกนึกคิด มันอยากจินตนาการเรื่องสิ่งใดมันก็ความคิดเรานี้แหละ แต่เวลากิเลสมันใช้งานมันก็ใช้งาน เห็นใหม่ กาย เวทนา จิต ธรรม จิต ธรรม อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดนี้กิเลสมันพาใช้ มันก็เป็นเรื่องของกิเลสมันไป ถ้าจิตมันสงบขึ้นมาแล้ว นี่มันจะจับต้องได้มันก็รู้ว่าสิ่งนี้เป็นกิเลส สิ่งนี้เป็นกิเลส เห็นใหม่ กิเลสมันอ้างอิงสิ่งนี้ออกไปหาผลประโยชน์ของมัน ถ้าจิตสงบแล้วก็จับสิ่งนี้พิจารณาว่ามันความคิด มันเป็นความคิดจริงหรือ สิ่งที่เป็นความรู้สึกนึกคิดมันมีสัญญาอารมณ์อย่างไร อารมณ์ที่เกิดขึ้นให้หัวใจนี้มันหวนไหวไปกับมันนี่ หวนไหวแล้วก็มีความเศร้าหมองฟ้องใสในหัวใจ มันเกิดมาทำไม นี่มันใช้ปัญญาแยกแยะของมันไปอย่างนี้

ถ้าแยกแยะขึ้นไปมันจะเป็นมรรค ถ้าเป็นมรรคขึ้นมา มันจะเป็นโศคาปัตติมรรค สกิทามิมรรค อนาคามิมรรค อรหัตตมรรค ถ้ามรรคเกิดขึ้น มรรคผลแตกต่างกัน มรรคผลมีกำลังแตกต่างกันมันก็ชำระล้างครอบครัวิกิเลสไป ครอบครัที่มีตัวพ่อ ตัวแม่ ตัวลูก ต่างๆ มันก็ชำระล้างเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป ถ้ากำลังมีขนาดไหน มันก็ชำระหลานมัน ก่อน แล้วก็ลูกมันก่อน พ่อมันก่อน แล้วก็ปู่มัน ทำลายเป็นชั้นเป็นตอนเข้าไป ด้วยสติ มหาสติ ด้วยปัญญา มหาปัญญาที่ว่าเป็นชั้นเป็นตอน

ศากยบุตรพุทธรชินโรสนะ เราเป็นศากยบุตร เราเห็นภัยในวิภวสงสาร เราบวชขึ้นมา บวชขึ้นมา คุณสมบัติของเราไม่มีเลย สมบัติของเรา เห็นใหม่ นี่สิ่งที่สมบัติๆ มันเป็น ธาตุ ๔ ทั้งนั้น ธาตุ ๔ เป็นสมมุติของโลก โลกใครใช้ประโยชน์สิ่งใด เขาได้ประโยชน์ สิ่งนั้นขึ้นมา เราบวชมาเป็นพระ บังคับเครื่องอาศัยเป็นเพื่อดำรงชีวิตเท่านั้น แต่ถ้าเป็นอึดติดสมบัติของเรา คือศีล สมาธิ ปัญญาของเราเกิดขึ้นมา มันจะเป็นสมบัติของเรา แล้วถ้าเราพิจารณาของเรา แยกแยะของเราขึ้นมาจะเป็นสมบัติจากภายในขึ้นมา นี่อรูปธรรม

ธรรมะๆ สัพเพ ธัมมา อนัตตา สัพเพ ธัมมา อนัตตาแน่นอน เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้วางธรรมวินัยนี้ สัพเพ ธัมมา อนัตตานี้เป็นกิริยาของมัน เป็นวิธีการของมัน แต่เวลาพิจารณา พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่าเข้าไป เวลามันขาดออกมา เห็นใหม่ มันเป็นอรูปธรรมนี้ มันเป็นอนัตตาใหม่ละ นี่อัตตาเป็นกิเลส อนัตตามันเป็นธรรม มันเป็นกิริยาเข้ามา มันเป็นมรรคขณะที่มีมันก้าวเดินของมันไป แล้วถ้ามันสิ้นสุด กระบวนการของมันไป มันเป็นอรูปธรรม มันพ้นออกไปอย่างไร

ถ้ามันพ้นออกไปแล้วนี้ มันก็รู้อยู่ในใจดวงนั้น ถ้าใจดวงไหนมันพ้นออกไปจากความเป็นจริงแล้วนี้มันก็มีธรรมประจำหัวใจ ถ้ามีธรรมประจำหัวใจ มีธรรมทานในใจ แล้วมันไปหวนไหว้กับใคร ในเมื่อใจมันรู้ของมัน อึดติดสมบัติของพระองค์นั้น พระองค์นั้นมีอึดติดสมบัติประจำใจ ถ้าพระมีอึดติดสมบัติประจำใจ มันจะหวนไหว้อะไรไปกับโลก

โลกที่แสวงหากันอยู่นี้ เพราะมันมีสิ่งใดเป็นสมบัติของตัว ถ้ามีสมบัติของตัว มันก็แสวงหาของมันมา แต่คนที่เขามีแล้ว เขามีสมบัติของเขาเขาจะไปหาอะไร แสวงหา

สมบัติของโลก สมบัติป่า! สมบัติป่ามันโลกธรรม ๘ ใจ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ ใจ
ยศถาบรรดาศักดิ์ก็แสวงหากันไป มันจะตะครุบสมบัติป่ามาใส่หัวมัน แล้วมันได้สมบัติ
ป่ามาแล้วมันก็ไม่เป็นสมบัติตามความจริงอีกด้วย

ถ้าเรามีสมบัติตามความจริง อัดตัดสมบัติของพระ เห็นไหม ศีล สมาธิ ปัญญา นี้
เห็นไหม สัพเพ ชัมมา อนัตตา ศีล สมาธิ ปัญญา สัพเพ ชัมมา อนัตตา ขณะที่จิตมัน
พัฒนาของมัน จิตมันก้าวเดินของมันไป มันพัฒนาของมันไป คุณติ สิ่งที่เป็นทฎฐิมานะนี้
เป็นอัตตา อัตตาคืออยู่ในหัวใจนั้น แล้วถ้าเกิดสังขารขึ้นมา มันจับต้องตัวตนอันนั้นได้
ถ้ามันจับต้องตัวตนนั้นได้ นี่มันเห็นกิเลสใจ

ถ้ามันจับต้องตัวตนนั้นได้ ตัวตนนั้นมันอยู่อย่างไร ตัวตนตัวนั้นมันมีสมุฏฐาน
อย่างไร? ตัวตนตัวนั้นมันมีปัญญาอย่างไรที่ยึดมันถือมันในความเห็นของตัวตนอันนั้น
ถ้ามันเกิดมรรค เห็นไหม มันก็ไปตีแผ่ ดีแผ่ว่าความรู้สึกนึกคิดอย่างนั้นเป็นความรู้สึกนึก
คิดที่ผิด ความเห็นผิดอันนั้นมันเกิดขึ้นมา แล้วมันเป็นอนัตตาๆ พอมันพิจารณาของมัน
มันปล่อยวางของมันขึ้นมา มันคลี่คลายความยึดมันถือมันของอัตตาอันนั้น

ถ้าคลี่คลายความยึดมันถือมันของอัตตาดวงนั้นมันก็เป็นอนัตตา แต่องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอนัตตาๆ ถึงที่สุดแล้วนี่มันทิ้งทั้งอัตตาและอนัตตา มันพ้นไป
หมด แล้วมันพ้นอย่างไรล่ะ มันพ้นอย่างไร มันพ้นตามความเป็นจริงของใจดวงนั้น เห็น
ไหม ถ้าใจดวงนั้น ถ้าพ้นจากความเป็นจริงของใจดวงนั้น ใจดวงนั้นไม่รู้ ถ้ารู้จริงทำไม
ไม่พูดออกมา ถ้าพูดออกมา พูดออกมาให้คนเอาไปขายกินไข่ไหม พูดออกมาให้คนที่มัน
ไม่รู้มันจะถูกเหยียดหยามไข่ไหม พูดออกมานะมันจะพูดอะไรล่ะ มันก็เป็นความจริง มัน
ไม่ใช่โลกธรรม ๘ ไม่ใช่มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ มันไม่หาสมบัติทางโลกของเขา

สมบัติของทางธรรม ทางธรรมก็คือธรรม ถ้าเข้าไปสู่ธรรม สังขารมันก็สัจจะ
อันเดียวกัน ถ้าอันเดียวกันมันมีอะไรสูงอะไรต่ำกว่ากัน มันมีอะไรที่ออกมาเหนือกว่าต่ำ
กว่า มันจะเป็นสัจจะอย่างไร ถ้ามีสังขารความจริงอย่างนี้ มันเป็นสมบัติที่เราแสวงหา
กันอยู่นี้ละ นี่อัดตัดสมบัติ สมบัติของพระ พระมีสมบัติอย่างนี้เป็นสมบัติของเรา

เราวชมาเห็นไหม ชีวิตๆ หนึ่งนะ นี้ผู้ที่เป็นสุภาพบุรุษ ชีวิตของเราเกิดมาเป็น
มนุษย์แล้วมันต้องประกอบสัมมาอาชีพะให้ประสบความสำเร็จทางโลก เราเกิดมาเป็น

คนๆ หนึ่ง เราจะต้องเสมอกับสังคมเขา อย่างน้อยก็เสมอกับสังคมของเขา หรือทำให้มากกว่าสังคมเขา นั่นคือแรงปรารถนาของโลก เราได้เสียสละตั้งนั้นมา

เราเป็นสุภาพบุรุษนะ เราเป็นสุภาพบุรุษ เราเชื่อสัตย์สุจริตกับชีวิตของเรา เราได้เสียสละสิ่งที่โลกเขาแสวงหามาเพื่อเป็นสมบัติของเขา แล้วบวชมาเป็นพระ เป็นภิกษุผู้เห็นภัยในวัฏสงสาร ผู้เห็นภัยในวัฏสงสาร เห็นใหม่ โลกเขามองกันแต่โลกปัจจุบันนี้ โลกแก่โลกมนุษย์นี้ไง แต่เรานี้ถ้าในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าภัยในวัฏสงสาร ในวัฏฏะ กามภพ รูปภพ อรูปภพ เราไม่ไข่มองโลกๆ เดียว เรามองถึง ๓ โลกธาตุ โลกมนุษย์ โลกเทวดา อินทร์ พรหม เห็นใหม่

โลกเทวดา โลกอินทร์ โลกพรหม นี่ ๓ โลกธาตุ ถ้าเราอยู่ ๓ โลกธาตุ จิตมันพิจารณาของมัน มันทำลายของมัน มันทำลาย ๓ โลกธาตุ ทำลาย ๓ โลกธาตุที่จิตนี้มันเวียนตายเวียนเกิด นี่เราแสวงหาสมบัติอย่างนี้ โลกเขาแสวงหาสมบัติของเขา เราก็เกิดมาเป็นมนุษย์เหมือนกัน เราเกิดมาเป็นมนุษย์นะ เรามีสติปัญญา เราได้เสียสละสิทธิเสรีภาพทางคลุหัดส์

แล้วเราบวชมาเป็นพระ บวชมาเป็นนักรบ บวชมารบกับกิเลสในหัวใจของเรา เราจะไม่ฝันดิบๆ นะ เราจะเอาความจริงขึ้นมา ฝันดิบๆ ฝันดิบ ฝันสุข ฝันสุขก็เพื่อฝันไม่มีสติปัญญา ฝันดิบๆ ก็ให้กิเลสมันพาฝัน กิเลสมันก็พาจินตนาการของมันไป นี่ฝันดิบๆ แล้วเราทำประพฤติปฏิบัติขึ้นมาด้วยข้อวัตรปฏิบัติของเรา ด้วยปุลุชนเป็นกัลยณปุลุชน ด้วยที่จิตมันเกิดสมาธิเกิดปัญญาขึ้นมา สติ สมาธิ ปัญญา เกิดมรรคขึ้นมา เกิดมรรคเกิดผลขึ้นมาในใจ แล้วเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมาในใจ นี่ครูบาอาจารย์ของเรา เห็นใหม่ ผู้ที่ปฏิบัติที่สูงกว่า จิตใจที่สูงกว่าจะตั้งจิตใจที่ต่ำกว่า ตั้งให้มันสูงส่งขึ้นมา จิตใจกับจิตใจ สัจธรรมคือสัจธรรม มันแฉออกนอกทางไม่ได้หรอก

ครูบาอาจารย์ถ้าไม่มีจุดยืนไม่มีหลักสัจจะความจริง เวลาลูกศิษย์ลูกหาปฏิบัติขึ้นมาจะเอาอะไรไปแก้ไขเขา คุณคนเจ็บไข้ได้ป่วยเข้าโรงพยาบาลนะ หมอรักษาไม่เป็น มันไม่อายุเขาหรือ ถ้าหมอในโรงพยาบาลนะ เจ็บไข้ได้ป่วยขนาดไหน หมอรักษาได้หมด เพราะหมอได้รักษาตัวเองแล้ว หมอได้รักษาอาการไข้ของตัวเองจนสิ้นกระบวนการแล้ว หมอนั้นถึงจะรักษาคนไข้ได้

ถ้าหมอรักษาคนไข้ เห็นไหม นี่สิ่งใดมาแก้ไขได้หมด เห็นไหม เราหาครูบา
อาจารย์อย่างนั้นคอยชี้แนะในหัวใจของเรา หัวใจของเราให้มันเป็นความจริงขึ้นมา ไม่ใช่
ผันดิบ ให้เป็นมรรคเป็นวิธีการเครื่องดำเนินให้หัวใจนี้ก้าวเดินไป เพื่อให้ประสบ
ความสำเร็จกับชีวิตของเรา เพื่อประโยชน์กับชีวิตนี้ หักมัน หักวิญญะ พ้นออกจากวิญญะ
เป็นวิวิญญะ เอวัง